

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad sekce vodního hospodářství

Č.j.: 14947/2011-MZE

**Věc: Lhůta pro podání žádosti o náhradu škody způsobené řízeným rozlivem povodně
[k § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 203/2009 Sb.]**

Dotaz:

Podle ustanovení § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 203/2009 Sb. je nutné žádost o náhradu škody způsobené řízeným rozlivem povodně podat bez zbytečného odkladu po ukončení řízeného rozlivu povodně. Co je myšleno slovním spojením „bez zbytečného odkladu po ukončení řízeného rozlivu povodně“?

Výklad:

Slovní spojení „bez zbytečného odkladu po ukončení řízeného rozlivu povodně“ v ustanovení § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 203/2009 Sb., o postupu při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postupu při určení její výše v územích určených k řízeným rozlivům povodní, znamená bez zbytečného prodlení, bezodkladně, bez meškání, tedy bezprostředně po uveřejnění data ukončení řízeného rozlivu povodně na internetových stránkách Ministerstva zemědělství (viz druhá věta § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 203/2009 Sb.).

Je třeba, aby žádost o náhradu škody byla podána s co nejkratším časovým odstupem od data ukončení řízeného rozlivu povodně, neboť s rostoucí délkou lhůty k podání žádosti výrazně klesá možnost Ministerstva zemědělství zjistit stav věci tak, aby o něm nemohly vznikat důvodné pochybnosti. Za situace, kdy by výše škody, resp. škoda samotná nemohla být postavena najisto, by bylo vyplacení náhrady za ní ze strany Ministerstva zemědělství vyloučeno.

Lhůtu určenou uvedeným slovním spojením k podání žádosti o náhradu škody je tak třeba počítat v řádu dnů.

Odůvodnění:

V případě slovního spojení „bez zbytečného odkladu“, jež není v nařízení vlády č. 203/2009 Sb., ani v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, blíže vymezeno, se jedná o (neurčitý) právní pojem, který dává žadateli určitý prostor pro uplatnění své žádosti. Je však zřejmé, že žádost musí být podána v co nejkratším časovém úseku od data ukončení řízeného rozlivu povodně. V tomto smyslu používá spojení „bez zbytečného odkladu“ i zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, např. v ustanovení § 436, podle kterého právo na náhradu škody musí být uplatněno u provozovatele bez zbytečného odkladu; občanský zákoník zde toto právo limituje lhůtou patnácti dnů. Obdobnou úpravu přináší např. i zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 71, podle kterého, pokud nelze rozhodnutí vydat „bezodkladně“, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení (zde je tedy opět časová limita v řádu dnů); obdobně též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 Afs 20/2010 – 74).

Uvedený závěr odpovídá i požadavku na postup Ministerstva zemědělství takovým způsobem, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro zjištění škody a určení její výše jako předpokladech uhrazení škody v její správné a odpovídající výši. Opačný postup by jistě kolidoval i s povinnostmi a pravidly vyplývajícími pro Ministerstvo zemědělství ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Tomuto výkladu plně odpovídá i zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, tedy zásada, že bdělým náleží práva, podle níž, rezignuje-li na ni žadatel, popř. je-li liknavý ve svém přístupu k nárokování náhrady za vzniklou škodu, nelze nemožnost přesného a nezpochybnitelného zjištění škody a její výše (a z toho vyplývající důsledky) přičítat k tíži Ministerstva zemědělství.

V Praze dne 27. ledna 2011

RNDr. Pavel Punčochář, CSc.
vrchní ředitel sekce vodního hospodářství

**MINISTERSTVO
ZEMĚDĚLSTVÍ**
České republiky
117 05 Praha 1, Těšnov 17